

Maastikust ja kaardist

TAOK rogain tuleb tagasi oma lätete juurde. Tänavuse rogaini maastik kattub ligi 40% ulatuses esimese TAOK rogaini maastikuga, pakkudes pika rogainistaažiga osalejatele äratundmisrõõmu. Ent kuna rogainijate armee on vahepeal kordades kasvanud, siis paljudele pakub see maastik ehk ka avastamisrõõmu. Ja nii nagu ei saa kaks korda ühte jõkke astuda, ei ole need metsadki 14 aastat hiljem päris need kui toona. Või siiski? 2000 a. rogainilt on taaskasutusel ka paar punktikohta, mis ilmselt näitab, et need on lihtsalt nii head kohad, et rajameistri sõrm nendele taas pidama jäi. Orienteerujatele ja suusatajatele peaks olema tuttav ka suurem osa ülejäänud maastikust, mida sportlikult aktiivsed inimesed ikka aeg-ajalt väisavad. 1995 a. peeti Jäneda ümbruses tänaseks kaduvikku läinud mitmepäeva o-võistlus 4EST. Ja alles hiljuti pedaalisisid Valgehobusemäe ja Nelijärve vahel rattaorienteerumise MMi võistlejad. Kuid usutavasti leiavad staažikad sportlasedki enda jaoks sellelt maastikult mõne uue nurgatarguse ja rogain pakub tuttavatest kohtadest uue perspektiivi.

Ühesõnaga, maastik on Kõrvemaa oma tuntud headuses. Muuseas, kas teadsite, mida sõna „kõrvemaa“ tähendab? Algselt tähendas *kõrb* eesti keeles suurt inimtühja metsa, mis võib kohati soine olla. Alles hiljem hakati sama sõnaga tähistama inimtühje kuivema kliimaga liivaseid piirkondi. Kliima ongi tänavu meil suhteliselt kuiv olnud, nii et kuigi kaardil sinise värviga kokku ei ole hoitud, siis jala märjaks saamiseks tuleb ikka veidi vaeva näha. Liivaseks võivad jalad aga küll saada.

Maastikku läbivad Piibe maantee ja Perila-Jäneda tee, kus liiklus on arvestatav. Läbi maastiku kulgeb ka raudtee, kus rongiliiklus pole küll liiga tihe, kuid rongi taga ootamise võimalus on täiesti olemas.

Tavapäraselt on tegemist 1:30000 mõõtkavas rogainikaardiga, mis on täpsem põhikaardist, kuid ei pretendeeri orienteerumiskaartide täpsusele. Reljeefi kujutamisel on kasutatud Maa-ameti laserskaneeritud kõrgusandmeid. Maastiku kõrgeimaks punktiks on 106 m kõrgune Valgehobusemägi. Selle mäe tipus olevasse torni seekord ronima ei pea. Kõrguste vahe kaardi ulatuses on üle 40 meetri. Maastiku künklikust iseloomust annab tunnistust ehk seegi, et 40 KP-st 18 on leidnud oma tee erinevat sorti küngastele. Mõned raiesmikud või hiljutiste metsatööde jäljed võivad kaardilt puududa, samuti pole kaardil kõiki rajakesi või metsaväljaveo jälgi. Kaardile poollagedana märgitud alad võivad tähendada nii harvade seemnepuudega hiljutist raiesmikku kui ka hoogsalt kinnikasvavat endist põllumaad.

Kaart on orienteeritud magnetilise põhjasuuna järgi, magnetilised põhjajooned (näidatud rohelisega) on paralleelsed kaardi servaga.

Maastikul on 2 organiseeritud joogipunkti. Lisaks on võimalik vett võtta RMK Aegviidu looduskeskuse hoovis olevast kaevust – näidatud kaardil heledama roosa ämbriga. Kaev on iseteenindatav ja seal ei ole joogitopse.

Rajameistrilt

Mets ja selle läbitavus: Rabamännikutest kuni tiheda alusvõsaga raiesmikeneni. Tihedamaid võserikke võib kohata ka oosidel. Kuid valdavalt on metsa läbitavus täiesti rahuldav kuni väga hea. 95% rajast kulgeb metsas. Maastiku kirde- ja kaguosas on rohkelt erinevas vanuses raiesmikke. Kõiki raiesmikke kindlasti ei ole kaardistatud ja kaardile lageda või poollagedana märgitud.

Sihid ja teerajad: Kohati on tihe erinevate klassidega teeradade võrgustik. Suurel osal maastikust on korrapärane sihivõrk, mis on paraku erineva läbitavuse ja nähtavusega. Kohati isegi pea nähtamatud ja läbimatud. Reeglina need siiski eksisteerivad.

Veeseis: Rabad ja soised metsad on valdavalt kuivad. Paljud ojad on metsas kuivad. Peakraavides ja suuremates ojades on vesi sees. Jõgedes on vesi kohati küllaltki sügav. Neid on soovitatav ületada sildade kaudu.

Inimasustus: Maastikule jäävad Aegviidu, Nelijärve ja Jänedale asulad, mille ümbruses on rohkem inimtegevust. Maastikule jäävad ka mõned väiksemad hajakülad. Valdaval osal maastikul on majakohti hõredalt. On ka püsielanikke, kuid paljud kohad on sellised, mida kasutatakse suvekodudena. Ent ka varasügisestel nädalalõppudel võivad sattuda inimesed maale koos pere, sõprade ja lemmikloomadega. Palume austada nende privaatsust ja hästi läbi saada nende lemmikloomadega.

Vaatamisväärsused: Sõltumata liikumiskiirusest näeb rajal mõndagi - kauneid rabamännikuid, piirkonna kauneid järvi. Maastikku läbivad RMK paljukiidetud uued matkarajad Oandu-Ikla ja Aegviidu-Ähijärve, samuti Aegviidult läbi Nelijärve Jänedale kulgev Presidendi rada. Tõsi, kahjuks otse nendelt radadelt punkte ei leia.

Soovitused: Tehke julgeid otsuseid, kuid 8h ei pruugi võrduda 140 punktiga.

Kohtumiseni 5.oktoobril!

RP